

Informationsspecialist

– nytt professionsinriktat utbildningsprogram vid Högskolan i Borås

av Gunnel Hessler

Information Resources Manager – a new candidate program

The University College of Borås /Swedish School of Library and Information Science introduced a new candidate program – Information Resources Manager (180 ECTS) in the autumn semester of 2007. It covers three years of studies and has four basic courses in IRM. Included in these are, for example, courses in organization theory, content management and information technology. The third semester is opened for free choices of national or international studies in other appropriate areas. Projects at external organizations will, during the final part of the program, provide opportunities for practical applications and reflections of acquired knowledge. Development of the program, as well as students' future employability, requires quite a wide cooperation between the program and potential professions and employers.

Högskolan i Borås har som mål att utvecklas till ett professionsuniversitet. Forskning och utbildning ska synliggöra och tillvarata såväl praxiskunskap som akademisk kunskap för fortsatt ämnes- och professionsutveckling. Högskolan vill vara en mer central aktör i arbetslivets kompetensutveckling och kompetensförsörjning genom att tillsammans med detta utveckla kunskap med hög relevans för aktuella professionsområden.

I linje med detta och som del av den s.k. Bolognaprocessen (europeisk samverkan för

harmonisering av högre utbildning) introducerades hösten 2007 kandidatprogrammet **Informationsspecialist** vid institutionen för biblioteks- och informationsvetenskap vid Högskolan i Borås. Utbildningen ska ge grundläggande kunskaper och färdigheter inom informationsvetenskap som syftar till att kunna stödja och utveckla offentliga och privata organisationers hantering av information som en resurs. Programmet bygger på institutionens erfarenhet av tidigare utbildningar inom området, samtidigt som det helt inriktar sig mot privata och offentliga organisationers hantering av information som en resurs, oberoende av eventuell biblioteksverksamhet.

Utbildningsprogrammet löper på tre år och resulterar i en kandidatexamen som informationsspecialist. Man kan därefter, om man så vill, fortsätta på någon av institutionens mastersutbildningar, eventuellt följt av en doktorsutbildning. De högre utbildningarna ska alla i högre grad än hittills tillgodose arbetslivets behov av kvalificerade medarbetare med såväl forskningskompetens som kompetens för kvalificerad professionsutövning.

Utbildningsprogrammets innehåll

Många professionella titlar, mer eller mindre adekvata, befolkar arbetsmarknaden inom det mångfacetterade och svårdefinierade området 'Information Management'. Problemet är att relationen mellan professionell titel, uppgifternas innehåll och kraven på utbildning kan se ganska olika ut beroende på det företag eller den organisation där verksamheten är förlagd. Samtidigt är denna yrkesmarknad oerhört dy-

namisk med ständiga tekniska och strukturella förändringar. Det kan vara svårt att hitta rätt, inte bara för den arbetssökande utan också för utbildningsansvariga institutioner.

Ledstjärnan för Informationsprogrammets utveckling har varit att skapa en utbildning som tar fasta på de mer mjuka informationshanteringsaspekterna, informationsresurserna i hela deras organisatoriska perspektiv. Detta innebär inte att tekniken är frånvarande, tvärtom. Den ingår i utbildningen som ett hjälpmedel att förstå och rätt kunna utnyttja.

Programmet tar sin utgångspunkt i fyra baskurser inom området IRM (Information Resources Management). Detta begrepp (IRM) omfattar kartläggning av organisationens informationsbehov, omvärldsbevakning och insamling av relevant information, dess organisation och lagring, dess utformning i den interna och externa distributionen samt dess användning. Det handlar med andra ord om organisationens hela informationshanteringsprocess.

IRM-kurserna stöds i programmets upp-

läggning i första hand av kurser i organisationsteori, Content Management (klassificering) och informationsteknologi. Att förstå vad en organisation är och hur den fungerar är en förutsättning för att rätt kunna tillämpa informationshanterings modeller och instrument. Organisation, lagring och distribution av information bygger på att utifrån dess innehåll, målgrupper, användningsområden och många andra parametrar kunna strukturera och klassificera den. Allt detta måste idag ske i en informationsteknologisk kontext, varför förståelse och kunnigt utnyttjande av tekniken är ett måste.

Även andra kurser såsom informationsetik, metodutveckling och kommunikation och presentationsteknik ingår i utbildningen för att ge ett brett och reflekterande förhållningssätt till kommande yrkesverksamhet.

Under utbildningens tredje termin väljer studenterna att fördjupa sig inom områden som inte ligger fastlagda i programmet. De ges då möjlighet till val av lämpliga kurskombinationer vid såväl svenska som utländ-

Högskolan i Borås har under året introducerat ett helt nytt program för utbildning av informationsspecialister.
Foto: Patrik Karlsson, Superstudio.

ska universitet och högskolor. Det kan handla om områden som ekonomi, miljövard, speciella språk, etc. De väljer med andra ord sin specialistinriktning.

En annan mycket viktig del i programmet utgör de projektverksamheter som studenterna skall planera för under sista året av utbildningen. Genom en längre vistelse vid någon privat eller offentlig organisation ges de då tillfälle att reflektera över sina kunskaper i det konkreta arbetslivets perspektiv. Resultatet redovisas i en rapport.

Utbildningen avslutas med en kandidatuppsats, där studenten i sitt ämnesval skall visa förmåga att teoretiskt, empiriskt och metodiskt hantera detta val.

PAKT – studentens karriärplanering i mötet med sig själv

Informationsspecialistprogrammets utvärdering och kvalitetsutveckling ligger bl. a. förankrat i ett parallellt programspår kallat PAKT (Personligt Akademiskt Kontrakt). Detta program utgör den ena av två trådar som löper och tvinnas tillsammans genom hela utbildningen. Den ena tråden utgörs av utbildningen i sig, med föreläsningar, lektioner, seminarier, litteratur och tentamina, syftande till kunskap och förståelse inom ämnesområdet som sådant. Men en viktig förutsättning för den framtida professionella verksamheten, hur den nu kommer att gestalta sig, utgör inte minst informationssökningen. Denna ger substans och förståelse för informationsproblemet i sig och fördjupar informationskompetensen. Därför har övning och utveckling av denna getts plats såsom en ständigt pågående progressiv aktivitet genom alla kurserna och som också knyter samman dessa till en helhet.

Men PAKT är mer än så. Dess själva grundtanke är en pedagogik som lägger fokus på studentens egen personliga utveckling och det egna ansvaret för utbildningsproces-

sen. Att ta ansvar för denna, kritiskt analysera och reflektera över sina mål, framgångar och tillkortakommanden är grunden för en mogen och medveten karriärplanering. Informationssökningen är den kärna varur denna mognadsprocess kan växa. PAKT - processen skall examineras och godkännas.

Programmets samverkan med arbetslivet

Informationsspecialistprogrammets utveckling förutsätter en samverkan med professionen och inte minst med presumtiva arbetsgivare. Därför avser vi att alltmer involvera representanter för dessa i programmets utveckling och utvärdering och i studenternas karriärplanering. Viktigt är att studenterna får lära känna den värld och de arbetsgivare de måste möta med sina förvärvade kunskaper.

Redan i slutet av augusti, då studenterna introducerades till programmet, anordnades en paneldebatt med företrädare för såväl privata som offentliga organisationer kring utbildning, profession och arbetsmarknad. Detta uppskattades mycket av studenterna och vi hoppas att under nästa år kunna återuppta denna form av möte mellan student, profession och arbetsliv.

Kontakta oss gärna för mer information och eventuellt intresse för organisatorisk samverkan i programmets vidare utveckling och genomförande.

Gunnel Hessler
Programansvarig

033 - 435 4061
gunnel.hessler@hb.se

Mer information om kandidatprogrammet och högskolans mål för professionsutveckling hittar man på följande webbsidor:

www.hb.se/bhs/utbildning/informationsspecialist.asp
www.hb.se/bologna/
www.hb.se/vfp/